Obs. Nyligen ändrades ursprungsversionen på en av den här sidan. Våra översättare håller på att översätta den nya sidan till svenska.

engelska

Swipe to change

Insolvens/konkurs

Irland

Lagstiftningen om personlig insolvens regleras i Irland av 1988 års konkurslag (*Bankruptcy Act 1988*), i dess ändrade lydelse, och 2012–2015 års lagar om personlig insolvens (*Personal Insolvency Acts*) (nedan kallade *lagen om personlig insolvens*). Genom lagstiftningen om personlig insolvens införs tre skuldavvecklingsmetoder. Dessutom ändras konkurslagstiftningen.

Alla förfaranden som rör personlig insolvens, däribland konkursförfaranden, handläggs av *Insolvency Service of Ireland* (ISI), som är en oberoende myndighet som inrättades 2013 och som bedriver sin verksamhet under överinseende av det irländska justitie- och jämlikhetsministeriet (*Department of Justice and Equality*).

Förfarandet vid personlig insolvens, som regleras av lagen om personlig insolvens, består av följande tre åtgärder:

Skuldsaneringsavtal (*Debt Relief Notice (DRN)*): För skulder upp till 35 000 euro. Skuldsaneringsavtal är avsedda för personer som praktiskt taget saknar tillgångar och har mycket låg inkomst.

Skuldavvecklingsuppgörelse (*Debt Settlement Arrangement (DSA)*): En överenskommelse om avveckling av obegränsade skulder utan säkerhet i upp till fem år (som i vissa fall kan förlängas till sex år).

Ackordsuppgörelse vid personlig insolvens (*Personal Insolvency Arrangement (PIA)*): En överenskommelse om avveckling eller omstrukturering av skulder med säkerhet på upp till 3 miljoner euro (som kan ökas genom överenskommelse mellan borgenärerna) och obegränsade skulder utan säkerhet i upp till sex år (som i vissa fall kan förlängas till sju år).

Både vid en skuldavvecklingsuppgörelse och vid en ackordsuppgörelse vid personlig insolvens (nedan kallad *ackordsuppgörelse*) sker förfarandet i tre steg.

Steg 1: Ett **skyddsintyg (*Protective Certificate (PC)*)** utfärdas av relevant domstol. Skyddsintyget hindrar vissa namngivna eller ”specificerade” borgenärer från att väcka talan mot gäldenären, inklusive att ansöka om konkurs, för att driva in sin fordran. Om den relevanta domstolen beviljar ett skyddsintyg gäller detta i 70 dagar. Intyget kan dock i vissa fall förlängas i ytterligare 40 dagar.[i]

Steg 2: I detta steg förhandlar en "förvaltare vid personlig insolvens" (*Personal Insolvency Practitioner (PIP)*) på gäldenärens vägnar med de specificerade borgenärerna. Ett förslag till uppgörelse läggs fram för godkännande vid ett borgenärssammanträde. Enligt gällande lagstiftning kan en gäldenär numera vända sig till domstol om borgenärerna på borgenärssammanträde avslår gäldenärens ackordsförslag. Detta gäller dock endast vid ackordsuppgörelser.[ii]

Steg 3: Genomförande av uppgörelserna, bland annat att förvaltaren gör periodiska utbetalningar till borgenärerna och i förekommande fall genomför en årlig översyn.

En gäldenär får inte ingå ett skuldsaneringsavtal, en skuldavvecklingsuppgörelse eller en ackordsuppgörelse mer än en gång.

Konkurs är ett alternativ för gäldenärer som på grund av de aktuella omständigheterna inte uppfyller kriterierna för någon av de tre skuldavvecklingslösningarna ovan, eller som tidigare har använt sig av någon av dessa lösningar men där uppgörelsen med borgenärerna visade sig vara ogenomförbar.

Om en person har visat att hans eller hennes ekonomiska situation inte kan lösas genom en ackordsuppgörelse, och har ett brev från en förvaltare som styrker detta, kan personen ansöka om konkurs hos *High Court*. Personen ska inge sin ansökan om konkurs till utredningsenheten vid *High Court* (*Examiner’s Office of the High Court*) och betala en startavgift på 200 euro. Sökande har rätt att yttra sig inför *High Court*. Efter att en person har försatts i konkurs är denne enligt lag skyldig att följa instruktioner från den officiella konkursförvaltaren (*Official Assignee in Bankruptcy*) och ansvarig myndighet (konkursavdelningen vid ISI), som ansvarar för förvaltningen av konkursboet.

Så snart en gäldenär har försatts i konkurs skrivs alla gäldenärens skulder utan säkerhet av. Alla gäldenärens tillgångar övertas dock av den officiella konkursförvaltare (nedan kallad *konkursförvaltaren*) som *High Court* har utsett att förvalta konkursboet.

Ett konkursförfarande kan inleda på följande två sätt:

På begäran av en borgenär efter ansökan till *High Court* om att försätta en person som är skyldig borgenären pengar i konkurs. Borgenären måste kunna styrka att den aktuella personen är skyldig borgenären pengar och inte har gjort tillräckligt för att betala sin skuld.

Av gäldenären själv, s.k. konkurs på egen begäran.

Ett år efter konkursbeslutet befrias konkursgäldenären automatiskt från sina skyldigheter vid konkurs, om inte förvaltaren har beslutat om förlängning av konkursförfarandet (på grund av bristande efterlevnad).

Genom lagen om personlig insolvens skapas ett nytt yrke som regleras av ISI, och som består av två kategorier:

1. Godkända mellanhänder (*Approved Intermediaries (AI)*): En fysisk eller juridisk person som av ISI bemyndigats att bistå gäldenärer som vill ansöka om skuldsanering.

2. Förvaltare vid personlig insolvens (*Personal Insolvency Practitioners (PIP)*): En person som av ISI har bemyndigats att fungera som kontaktpunkt mellan gäldenären och dennes borgenär/borgenärer i syfte att nå en skuldavvecklingsuppgörelse eller en ackordsuppgörelse. Förvaltaren vid personlig insolvens (nedan kallad *förvaltaren*) är skyldig att följa lagen om personlig insolvens och tillhörande föreskrifter.[iii]

1 Mot vem kan insolvensförfaranden inledas?

I Irland inleder personer (eller grupper av personer) förfarandet för personlig insolvens via de förfaranden som anges i lagen om personlig insolvens. Dels kan borgenärer inleda ett konkursförfarande mot en gäldenär, dels kan en gäldenär själv ansöka om personlig konkurs.

2 Under vilka förutsättningar kan man inleda ett insolvensförfarande?

Insolvensförfarande

Det viktigaste villkoret för att inleda ett förfarande för personlig insolvens är att gäldenären är insolvent, dvs. är på obestånd och inte kan betala sina skulder i tid. Skuldernas karaktär och storlek och gäldenärens inkomst avgör sedan vilken av de tre insolvensåtgärderna som är lämplig.

För att se till att en person som omfattas av en insolvensåtgärd kan upprätthålla rimlig levnadsstandard har ISI (efter en omfattande samrådsprocess) tagit fram riktlinjer för vad som ska anses utgöra rimliga levnadsomkostnader. Med hjälp av riktlinjerna ökar inte bara chanserna för att insolvensåtgärderna går att

genomföra, utan de skyddar även gäldenärens lagstadgade rätt till rimlig levnadsstandard, genom att på ett rättvist och transparent sätt standardisera gäldenärernas dagliga levnadskostnader. Vad som anses vara rimliga levnadsomkostnader baseras på den tabell som fastställts av ISI och beräknas av gäldenärens godkända mellanhand eller förvaltare i samband med gäldenärens ansökan om en insolvensåtgärd.

1. Skuldsaneringsavtal (*Debt Relief Notice (DRN)*):

För att kunna ansöka om skuldsanering måste gäldenären
vara oförmögen att betala alla sina skulder i tid,
ha kvar en nettomånadsinkomst på högst 60 euro efter avräkning för rimliga levnadsomkostnader,
ha tillgångar på högst 400 euro. Gäldenären får även lov att behålla
ett smycke värt högst 750 euro,
ett motorfordon värt högst 2 000 euro, och
hushållsutrustning eller husgeråd, förutsatt att det totala värdet inte överstiger 6 000 euro,
ha hemvist i Irland, eller under det senaste året ha varit varaktigt bosatt eller bedrivit näringsverksamhet i Irland,
ha lämnat och undertecknat en ekonomisk redovisning (*Prescribed Financial Statement (PFS)*) och intygat att redovisningen är sann och riktig.

De skulder som brukar ingå i ett skuldsaneringsavtal är kreditkortsskulder, övertrasseringar, personliga lån, lån från kreditkassor, hushållsräkningar och butikskortsskulder.

2. Skuldavvecklingsuppgörelse (*Debt Settlement Arrangement (DSA)*):

Gäldenärer kan ansöka om en skuldavvecklingsuppgörelse om de
är oförmögna att betala alla sina skulder i tid,
har en eller fler borgenärer utan säkerhetsrätt,
har hemvist i Irland eller, under det senaste året, ha varit varaktigt bosatt eller bedrivit näringsverksamhet i Irland,
har lämnat en ekonomisk redovisning och intygat att redovisningen är sann och riktig,
har fått ett utlåtande från förvaltaren som bekräftar att denne anser att
informationen i den externa lagstadgade redovisningen är sann och riktig,
gäldenären har rätt att föreslå en skuldavvecklingsuppgörelse,
det efter att ha studerat gäldenärens externa lagstadgade redovisning inte är sannolikt att gäldenären blir solvent under de kommande fem åren,
det finns en rimlig chans att gäldenären blir solvent inom de kommande fem åren om gäldenären ingår en skuldavvecklingsuppgörelse.

Utöver de skulder som anges i ett skuldsaneringsavtal brukar de skulder som ingår i en skuldavvecklingsuppgörelse inbegripa lån och personliga garantier.

3. Ackordsuppgörelse vid personlig insolvens (*Personal Insolvency Arrangement (PIA)*):

En gäldenär kan ansöka om en ackordsuppgörelse om gäldenären
är oförmögna att betala alla sina skulder i tid,
har skulder till åtminstone en borgenär med säkerhetsrätt i egendom eller tillgångar i Irland,
har skulder med säkerhet på mindre än 3 miljoner euro (om alla borgenärer med säkerhetsrätt samtycker kan denna gräns höjas),
under en process för betalning av utestående hypoteksskulder (t.ex. den irländska centralbankens process för betalning av utestående hypoteksskulder (*Mortgage Arrears Resolution Process (MARP)*) i sex månader har samarbetat med borgenären med säkerhetsrätt i fråga om gäldenärens privatbostad och ingen överenskommelse kunde nås om en alternativ betalningsplan, eller
borgenären med säkerhetsrätt bekräftade att denne inte skulle använda sig av en sådan plan, eller
gäldenären har godtagit en alternativ betalningsplan och har försökt fullgöra planen, vilket förvaltaren har bekräftat,
har hemvist i Irland eller, under det senaste året, har varit varaktigt bosatt eller bedrivit näringsverksamhet i Irland,
har lämnat och undertecknat en ekonomisk redovisning och intygat att redovisningen är sann och riktig,
har fått ett utlåtande från förvaltaren som bekräftar att förvaltaren anser att
informationen i den lagstadgade redovisningen är sann och riktig,
gäldenären har rätt att föreslå en ackordsuppgörelse,
det efter att ha studerat den externa lagstadgade redovisningen inte är sannolikt att gäldenären blir solvent under de kommande fem åren,
det finns en rimlig chans att gäldenären blir solvent inom de kommande fem åren om gäldenären ingår en ackordsuppgörelse.

Utöver de skulder som anges i ett skuldsaneringsavtal och en skuldavvecklingsuppgörelse brukar de skulder som ingår i en ackordsuppgörelse inbegripa bolån, lån för fastighetsinvesteringar och inteckningar/lån för förvärv för uthyrningsändamål.

Konkurs

I Irland har personer rätt att själva ansöka om personlig konkurs, dvs. de kan ansöka hos *High Court* om att försättas i konkurs. För att kunna inge en sådan ansökan måste följande villkor vara uppfyllda:

Personen i fråga, eller gäldenären, måste vara oförmögen att betala sina skulder i tid.
Gäldenärens skuld måste överstiga värdet av hans eller hennes tillgångar med mer än 20 000 euro.
Gäldenären måste ha gjort ett rimligt försök att använda sig av en av de tre insolvensåtgärderna ovan för att betala sina skulder. Detta måste styrkas inför domstolen med hänvisning till ett yttrande från en förvaltare eller en godkänd mellanhand.
En borgenär får också ansöka om att ett konkursförfarande ska inledas. Borgenärer som ansöker om konkurs får inte utan saklig grund ha vägrat godta ett förslag till skuldavvecklingsuppgörelse eller ackordsuppgörelse.
Vid en ansökan om konkurs är sökanden skyldig att inge en rad handlingar och edsvurna utsagor till konkursutredningsenheten vid *High Court*. Så snart konkursansökan har beviljats träder konkursbeslutet i kraft i samma stund som det meddelas. Beslutet har inte retroaktiv effekt från och med dagen för själva ansökan, vilket är fallet i vissa länder.
Fram till konkursbeslutet fattas finns det inget särskilt rättsmedel för en borgenär enligt konkurslagen som gör det möjligt att utse en tillfällig förvaltare. Enligt artikel 23 i konkurslagen kan en konkursgäldenär gripas efter konkursbeslutet om han eller hon försöker lämna landet för att undvika konkursen.
En gäldenär eller borgenär kan invända mot en konkurs genom att vända sig till *High Court* och inge edsvurna utsagor med skälen till invändningen mot konkursen.

3 Vilka tillgångar ingår i konkursboet? Hur behandlas de tillgångar som förvärvas av gäldenären efter att insolvensförfarandet har inletts?

Huvudsyftet med lagen om personlig insolvens är att så långt det går undvika att gäldenären tvingas lämna sin privatbostad, och lagstiftningen utgår från detta syfte.

Tillgångar vid ett insolvensförfarande

Vid en skuldavvecklingsuppgörelse eller en ackordsuppgörelse tar förvaltaren vanligtvis inte rent fysiskt över gäldenärens tillgångar. I stället tar förvaltaren kontroll över gäldenärens intäktsflöde under den period åtgärden tillämpas och betalar borgenärers fordringar med hjälp av detta intäktsflöde i enlighet med

de avtalade villkoren. De intäkter som kan användas för att betala skulderna är de som finns kvar efter avräkning för rimliga levnadsomkostnader, hyres- eller hypotekslånebetalningar eller andra betalningar i samband med särskilda omständigheter, exempelvis sjukvårdskostnader. Betalning av lån med säkerhet görs vanligtvis direkt av gäldenären till borgenären i enlighet med de avtalade villkoren. Om en tillgång ska säljas inom ramen för en insolvensåtgärd säljs den vanligtvis av gäldenären själv.

Tillgångar vid en konkurs

Enligt konkurslagstiftningen övertar konkursförvaltaren på dagen för konkursbeslutet alla tillgångar som ingår i konkursboet (vilket innebär att konkursförvaltaren nu äger alla tillgångar i konkursboet). Dessa tillgångar inbegriper

kontanter,

konton hos finansinstitut, bl.a. transaktionskonton, sparkonton, placeringskonton osv.,

all mark och alla byggnader, även sådana som betraktas som familjebostad,

maskiner, utrustning, verktyg som behövs för yrkesutövning, möbler, hushållsvaror och hushållsmaskiner,

alla fordon,

pensioner (med några undantag), investeringsprodukter, aktier och andelar,

varulager i ett bolag som konkursgäldenären själv äger eller är delägare i,

konkursgäldenärens fordringar.

Följande undantag finns:

Gäldenärer kan begära undantag för personliga tillgångar till ett värde på upp till 6 000 euro och kan ansöka hos *High Court* om höjning av denna gräns.

Tillgångar till följd av kränkningar av personliga rättigheter undantas från konkursen eftersom dessa inte är fordringar som bör övertas av borgenärernas förvaltare utan är knutna till den enskilda personen.

Vissa pensionsrättigheter (se lagstiftningen för ytterligare klargöranden).

En konkursgäldenär är skyldig att underrätta konkursförvaltaren om han eller hon mottar några tillgångar under konkursperioden, oavsett hur dessa tillgångar kom i konkursgäldenärens ägo. På begäran övertas sådana tillgångar av konkursförvaltaren och förs in i konkursboet.

4 Vilka befogenheter har gäldenären respektive konkursförvaltaren?

Insolvensförfarande

När en förvaltare anlitas av gäldenären fungerar förvaltaren som en kontaktpunkt mellan gäldenären och hans eller hennes borgenärer. Förvaltare är enligt lag skyldiga att agera både för gäldenärens och för borgenärernas bästa. De är därför skyldiga att försöka få till stånd den bästa möjliga insolvenslösningen för alla berörda parter.

I förvaltarens roll och funktioner ingår att

samarbeta med en gäldenär som överväger att föreslå en insolvensåtgärd,

godta utnämningen som förvaltare,

ta emot den lagstadgade ekonomiska redovisning som gäldenären har utarbetat och ge gäldenären råd om vilka valmöjligheter som finns och gäldenärens möjlighet att föreslå en skuldavvecklingsuppgörelse eller en ackordsuppgörelse,

kontrollera att den ekonomiska information som gäldenären har lämnat är riktig och fullständig,

grundat på de kriterier som anges i lagstiftningen avge ett yttrande om vilken typ av insolvensåtgärd (skuldavvecklingsuppgörelse eller ackordsuppgörelse) som passar bäst i gäldenärens situation,

tillhandahålla information om det förfarande som valts, den allmänna effekten av och de sannolika kostnaderna för att bli part i en insolvensuppgörelse,

på gäldenärens vägnar ansöka om ett skyddsintyg,

underrätta alla borgenärer om skyddsintyget och sin utnämning till förvaltare, och bifoga en kopia av gäldenärens externa lagstadgade redovisning,

utarbeta ett förslag till borgenärerna och sammankalla ett borgenärssammanträde för att behandla och rösta om förslaget,

om ett förslag godkänns, underrätta ISI och alla borgenärer om resultatet,

så snart en uppgörelse har godkänts av domstolen eller är föremål för domstolsprövning fullgöra villkoren i uppgörelsen, inbegripet indrivning av medel från gäldenären och betala borgenärerna under tiden uppgörelsen gäller,

övervaka uppgörelsen så länge den gäller,

göra en översyn av uppgörelsen åtminstone en gång per år.

I ett insolvensförfarande ska gäldenären efter bästa förmåga delta i processen, godkänna de uppgörelser som gäldenärens förvaltare har förhandlat fram och uppfylla de obligatoriska villkoren i dessa.

Konkurs

Vid ett beslut om konkurs övergår alla tillgångar från konkursgäldenären till konkursförvaltaren. Konkursförvaltaren är en oberoende tjänsteman som har till uppgift att förvalta konkursbon och leda konkursavdelningen inom ISI.

I Irland kan en privatperson utses till konkursförvaltare i stället för den officiella konkursförvaltare som *High Court* har utsett. I praktiken är detta sällsynt. I konkurslagen specificeras inte vilka kvalifikationer en sådan förvaltare ska ha.

Gäldenärens befogenheter i en konkurs begränsas till att hos *High Court* invända mot vissa beslut som konkursförvaltaren har fattat. Gäldenären är skyldig att följa konkursförvaltarens instruktioner om hur konkursboet ska förvaltas.

5 Vilka villkor gäller för kvittning?

I både lagen om personlig insolvens och 1988 års konkurslag (i dess ändrade lydelse) tillåts kvittning. Det anges att vid fastställandet av värdet på en tillgång eller ett skuldbelopp kan skulder eller fordringar b) som avser samma borgenär kvittas mot det ursprungliga beloppet a). Den återstående summan betraktas således som den skuld eller tillgång som gäldenären är skyldig att betala till sin borgenär/borgenärer.[iv]

Om en gäldenär har tillgodohavanden i en kreditkassa som den även har en skuld till ska kreditkassan kvitta gäldenärens tillgodohavanden mot hans eller hennes skuld.[v]

6 Hur påverkar insolvensförfarandet gäldenärens gällande avtal?

Insolvensförfaranden

Ett skyddsintyg hindrar en borgenär från att vidta några åtgärder så länge skyddsintyget gäller. I den slutliga uppgörelsen anges vad som har avtalats om tidigare avtal.

Konkurs

Konkurs påverkar inte en borgenär med säkerhetsrätt, dvs. en borgenär med säkerhetsrätt behåller alla rättigheter som han eller hon hade enligt villkoren för sin säkerhet före konkursen. Den enda skillnaden är att det nu är konkursförvaltaren som äger egendomen, inte konkursgäldenären.

Konkursförvaltaren är skyldig att realisera (sälja eller avyttra) alla tillgångar i ett konkursbo för att så långt det går betala konkursboets skulder. Alla avtalsbaserade fordringar mot gäldenären blir därför konkursboets skulder. Konkursförvaltaren fortsätter endast i undantagsfall att fullgöra tjänstebaserade avtal som konkursgäldenären är part i.
Om konkursförvaltaren fortsätter att fullgöra ett avtal blir denne personligt betalningsskyldig med rätt till ersättning från konkursboet.[vi]

7 Hur påverkar insolvensförfarandet förfaranden som inleds av enskilda borgenärer (med undantag för pågående rättegångar)?

Insolvensförfaranden

Skuldavvecklingsuppgörelse eller ackordsuppgörelse: Det första steget för en gäldenär som vill få till stånd en skuldavvecklingsuppgörelse /ackordsuppgörelse är att ansöka om ett skyddsintyg från relevant domstol. Om gäldenären får ett skyddsintyg hindrar detta vissa namngivna eller specificerade borgenärer, som skyddsintyget avser, från att vidta åtgärder mot gäldenären för att återvinna eller driva in de angivna fordringarna. I praktiken hindras borgenärer från att.

inleda ett rättsligt förfarande beträffande sin fordran,
fortsätta rättsliga förfaranden, inbegripet domstolsbeslut/domar osv., som inleddes innan skyddsintyget beviljades, dvs. sådana rättsliga förfaranden anses ha avbrutits så länge skyddsintyget gäller,
vidta några åtgärder för att driva in eller säkra betalning av sin fordran,
kontakta gäldenären om dennes skuld, om inte gäldenären har begärt detta,
ändra eller säga upp ett avtal med gäldenären, eller
inleda ett konkursförfarande mot gäldenären.

Så snart gäldenären ingår en insolvensuppgörelse omfattas borgenärer av liknande restriktioner så länge uppgörelsen gäller.
Skuldsaneringsavtal: Så snart relevant domstol har godkänt ett skuldsaneringsavtal gäller samma skydd som för en skuldavvecklingsuppgörelse /ackordsuppgörelse under hela skuldsaneringsavtalets löptid.

Konkurs

Borgenärer med säkerhetsrätt och borgenärer utan säkerhetsrätt behandlas olika vid en konkurs. Den enda möjligheten för en konkursgäldenärs borgenärer utan säkerhetsrätt att få sina skulder återbetalda är att anmäla en fordran som motsvarar det belopp som gäldenären är skyldig. Borgenärer utan säkerhetsrätt kan inte inleda ett rättsligt förfarande mot konkursgäldenären efter dagen för konkursbeslutet. Detta är en direkt och automatisk effekt av det konkursbeslut som meddelas av *High Court*. Rättigheterna för borgenärer med säkerhetsrätt påverkas inte av ett konkursförfarande.

8 Hur påverkar insolvensförfarandet pågående förfaranden som redan har inletts av enskilda borgenärer?

Insolvensförfaranden

Skuldavvecklingsuppgörelse, ackordsuppgörelse, skuldsaneringsavtal:
Se svaret på fråga 7.

Konkurs

På samma sätt som när det gäller tillgångar i ett konkursbo träder konkursförvaltaren i konkursgäldenärens ställe som svarande i pågående rättsprocesser som borgenärer inlett mot konkursgäldenären. Konkursförvaltaren kan välja att föra talan som svarande, göra en uppgörelse eller lämna förfarandet. Om konkursförvaltaren vinner målet ska eventuella motfordringar eller kostnader betalas till konkursboet så att de kommer alla borgenärer till del. Om konkursförvaltaren förlorar målet, eller en uppgörelse nås, blir det överenskomna beloppet en godtagen fordran i konkursen.

9 Hur brukar borgenärerna delta i insolvensförfarandet?

ISI har, genom att föra samman berörda parter, tagit fram ett (prejudicerande) standardprotokoll för skuldavvecklingsuppgörelser och ackordsuppgörelser. I detta anges både gäldenärers och borgenärers skyldigheter under uppgörelsens löptid. Exempel på skuldavvecklingsuppgörelser och ackordsuppgörelser bifogas detta dokument.
En borgenär deltar enligt följande:
1. Bevis på att det finns en skuld: Vid skuldavvecklingsuppgörelser eller ackordsuppgörelser måste förvaltaren, efter att domstolen har utfärdat ett skyddsintyg till gäldenären, underrätta berörda borgenärer om sin utnämning, och uppmana dem att styrka sina fordringar och ange hur deras fordran bör behandlas enligt villkoren för uppgörelsen.
Vid en konkurs är samtliga borgenärer skyldiga att styrka sina fordringar innan de kan få betalt.
2. Omröstning: När ett borgenärssammanträde sammankallas av en förvaltare som vill ingå en skuldavvecklingsuppgörelse eller en ackordsuppgörelse har de berörda borgenärerna rätt att rösta om villkoren för uppgörelsen, förutsatt att de har styrkt sin fordran.
3. Invändningar: En borgenär kan vända sig till en domstol och invända mot en skuldavvecklingsuppgörelse eller en ackordsuppgörelse innan uppgörelsen träder i kraft. De specifika villkoren anges i lag.[vii]
4. Erbjudande om frivilligt ackord: Borgenärer har rätt att rösta om ett förslag från en konkursgäldenär om frivilligt ackord. Detta sker när en konkursgäldenär vill nå en uppgörelse med några av eller samtliga sina borgenärer innan konkursperioden löper ut för att kunna behålla alla sina tillgångar.

10 I vilken mån kan konkursförvaltaren använda eller avyttra de tillgångar som ingår i konkursboet?

-

11 Vilka fordringar ska anmälas gentemot konkursboet och hur behandlas fordringar som uppkommer efter det att insolvensförfarandet har inletts?

Insolvensförfaranden

Vid en skuldavvecklingsuppgörelse eller en ackordsuppgörelse anmäler en borgenär inte formellt sina fordringar mot gäldenären. Första steget i processen är att gäldenären lämnar in en ekonomisk redovisning. I redovisningen förtecknas alla borgenärer och de belopp som varje borgenär har rätt till, och denna redovisning ligger till grund för utfärdandet av ett skyddsintyg. Sedan skyddsintyg har utfärdats, kan borgenärer av konkursförvaltaren uppmanas att bevisa sina fordringar innan förvaltaren utarbetar en insolvensuppgörelse. Om en borgenär efter anmodan inte kan styrka en fordran får detta konsekvenser för rätten att rösta om uppgörelsen och borgenärens andel i utdelningen.
Vid en ansökan om skuldsaneringsavtal sker ingen formell anmälan av fordringar från borgenärens sida. Den godkända mellanhanden kan dock be borgenären bekräfta att den summa som gäldenären har uppgett är riktig.
Nya skulder som uppkommit efter att uppgörelsen började gälla omfattas inte av uppgörelsen. Om storleken på befintliga skulder ändras kan det bli nödvändigt att ändra uppgörelsen (t.ex. om det visar sig finnas eventualförpliktelser).

Konkurs

Vid en konkurs anges ett konkursbos profil (konkursgäldenärens samtliga tillgångar och skulder) på två formulär som konkursgäldenären måste fylla i och lämna in till konkursinspektören samma dag som konkursförklaringen: likvidationsbalansräkningen och formuläret med personuppgifter. Alla typer av skulder förs upp som ostyrkta fordringar i konkursen under förutsättning att gäldenären ådrog sig skulderna före dagen för konkursbeslutet, dvs. den dag som konkursperioden inleds. Alla skulder som konkursgäldenären ådrar sig efter dagen för konkursbeslutet kan inte tas upp som en fordran i konkursen.[viii]

12 Enligt vilka regler ska fordringar anmälas, styrkas och godtas?

Insolvensförfaranden

Efter utfärdandet av ett skyddsintyg i ett förfarande med målet att nå en skuldavvecklingsuppgörelse eller en ackordsuppgörelse underrättas de angivna borgenärerna om att ett skyddsintyg har utfärdats och får en kopia på gäldenärens externa lagstadgade redovisning. Borgenärerna kan uppmanas att lägga fram bevis för att ett skuldförhållande föreligger och att ange hur de vill att deras fordran ska behandlas. En borgenärs fordran ska styrkas på samma sätt som en konkursgäldenärs skuld enligt konkurslagen.

Efter att borgenären har styrkt sin fordran har han eller hon rätt att rösta vid borgenärssammanträdet som sammankallats för att godkänna gäldenärens förslag till uppgörelse. Om borgenären underlåter att styrka sin fordran, eller inte i tillräcklig utsträckning styrker sin fordran, får borgenären inte delta i borgenärssammanträdet eller i utdelningen enligt uppgörelsen.

Konkurs

Dagen efter ett beslut om att försätta personer i konkurs underrättar konkursavdelningen vid ISI vissa angivna finansinstitut och myndigheter om detta. Konkursbeslutet kungörs också på ISI:s webbplats och i *Iris Oifigiul*, Irlands officiella kungörelseorgan.

Alla borgenärer med säkerhetsrätt får underrättelse (via brev eller e-postmeddelande) om att de har trettio dagar från dagen för konkursbeslutet på sig att styrka sina fordringar i konkursboet. Styrkandet kan ske i form av inteckningshandlingar, fakturor, kontoutdrag och växlar. I vissa fall kan även en edsvuren utsaga från borgenären krävas.

Innan utdelning betalas ut till borgenärer i ett konkursbo kungör ISI de kommande betalningarna och vilka ärenden de avser. Borgenärerna (både de med säkerhetsrätt och de utan säkerhetsrätt) får på nytt trettio dagar på sig att anmäla sina fordringar till ISI, och samma bevisbörda krävs.

I samtliga ärenden kräver konkursavdelningen vid ISI att borgenärerna ska fylla i standardformulären för att styrka att ett skuldförhållande föreligger. Formulären finns på ISI:s webbplats.

13 Enligt vilka regler ska behållningen fördelas? Hur bestäms prioritetsordningen för borgenärernas fordringar och rättigheter?

Prioriterad fordran

I ackordsuppgörelser och skuldavvecklingsuppgörelser betalas prioriterade fordringar i enlighet med de avtalade villkoren, och i en konkurs betalas prioriterade fordringar direkt efter konkursavgifter och konkursförvaltarens kostnader och utlägg för att sköta konkursboet. Följande fordringar betraktas som prioriterade fordringar:

Vissa belopp som ska betalas till skattemyndigheten, exempelvis inkomstskatt, kapitalvinstskatt, mervärdesskatt, källskatt/sociala avgifter osv.

Vissa skatter och avgifter till lokala myndigheter som uppkommit under de tolv månader som föregick den dag gäldenären försattes i konkurs eller ingick i uppgörelsen (startdatum). Detta inbegriper skatter och avgifter till kommuner.

Lön som gäldenären är skyldig anställda för de fyra månader som föregick startdatumet.

Eventuell pensionsersättning, semesterersättning eller sjukersättning som dessa anställda har rätt till.[ix]

Fordran med säkerhet

I en ackordsuppgörelse är den borgenär som har en säkerhetsrätt bunden av villkoren i avtalet. I en normal ackordsuppgörelse betalas långivaren med säkerhetsrätt med medel från gäldenärens inkomst, upp till det belopp som avtalats i avtalet. Det som eventuellt blir kvar av gäldenärens månadsinkomst efter avdrag för rimliga levnadsomkostnader och förvaltarens arvode betalas till gäldenärens borgenärer utan säkerhetsrätt i form av utdelning.

En konkurs påverkar inte rättigheterna för en borgenär med säkerhetsrätt. En sådan borgenär kan välja ett av följande tre alternativ för sin fordran:

Åberopa den säkerhet som ställts – vilket innebär att borgenären lämnas utanför konkursen.

Realisera eller värdera den ställda säkerheten och kräva gäldenären på (den eventuella) mellanskillnaden. Borgenären beräknar ett rimligt marknadsvärde för den tillgång som ställts som säkerhet och drar av den summan från den totala skulden. Den (eventuella) mellanskillnad som detta resulterar i förs in i konkursboet som en fordran utan säkerhet. Under denna process får borgenären med säkerhetsrätt sälja den aktuella tillgången.

Bortse från den ställda säkerheten – borgenären med säkerhetsrätt kan välja att helt och hållet bortse från den ställda säkerheten och anmäla sin fordran som en fordran utan säkerhet.

Fordran utan säkerhet

I både ackordsuppgörelser och skuldavvecklingsuppgörelser betalas skulderna till borgenärer utan säkerhetsrätt i enlighet med villkoren i uppgörelsen. Vid ett skuldsaneringsavtal måste gäldenären, om hans eller hennes situation förbättras under skuldsaneringsperioden, upplysa ISI om detta och kan då, beroende på hur stor förändringen är, uppmanas att betala av en del av skulden.

Fordringar som borgenärer utan säkerhetsrätt har i ett konkursbo har samma prioritet. Deras fordringar betalas med de medel som eventuellt finns kvar efter betalning av konkursavgifter, konkursförvaltarens utlägg och prioriterade fordringar.

14 Vilka är villkoren för och verkningarna av att insolvensförfarandet slutförs (inklusive ackord)?

Insolvensförfaranden

Det allmänna villkoret för att ett insolvensförfarande ska kunna slutföras är att gäldenären har fullgjort sina förpliktelser enligt uppgörelsen under hela löptiden. Om så är fallet slipper gäldenären betala de skulder som saknar säkerhet. Vilken ställning en skuld med säkerhet har beror på de specifika villkoren i uppgörelsen.

Om gäldenären bryter mot villkoren i ett skuldsaneringsavtal, en skuldavvecklingsuppgörelse eller en ackordsuppgörelse kan uppgörelsen upphöra att gälla. Om gäldenärens ligger efter med betalningarna i sex månader anses uppgörelsen ha misslyckats. I båda fallen blir gäldenären betalningsskyldig för hela skulden, inklusive alla utestående betalningar, avgifter och upplupen ränta under den period dessa skulder inte betalades.

Konkurs

En konkursgäldenär som har följt reglerna för konkursprocessen befrias efter ett år automatiskt från sina skyldigheter vid konkursen. När som helst under konkursperioden får en konkursgäldenär föreslå borgenärerna ett ackord (*composition*) för att betala sina skulder. Konkursgäldenären måste ansöka hos *High Court* om vilandeförklaring av konkursförfarandet. På så sätt hindras konkursförvaltaren från att realisera tillgångarna i konkursboet. I *High Court* kan konkursgäldenären sedan föreslå borgenärerna ett frivilligt ackord. Konkursgäldenärens borgenärer röstar om ackordsförslaget. Om minst 60 % av borgenärerna (antalsmässigt och när det gäller värdet på skulden) godkänner villkoren i förslaget godkänns det.

Betalning av det belopp som avtalats i ackordsuppgörelsen kan göras med medel från utdelningen från konkursboet eller med konkursgäldenärens egna medel. Avgifter eller utlägg som konkursförvaltaren har ådragit sig i samband med förvaltningen av konkursen måste betalas, liksom alla skulder med förmånsrätt. Så snart konkursförvaltaren godkänner det förslag om ackord som *High Court* har varit med och förhandlat fram befrias konkursgäldenären från sina skyldigheter vid konkursen.

15 Vad har borgenärerna för ställning efter slutfört insolvensförfarande?

Insolvensförfaranden

Borgenärer utan säkerhetsrätt – ej tillämpligt.

Borgenärer med säkerhetsrätt – vilken ställning en skuld med säkerhet har beror på de specifika villkoren i uppgörelsen.

Konkurs

I en konkurs kan borgenärer inte driva in skulder från konkursgäldenären efter dagen för konkursbeslutet (skulder som uppkommit för konkursgäldenären efter konkursbeslutet kan drivas in på vanligt sätt). I stället måste de samarbeta direkt med konkursförvaltaren. Så snart konkursen har avslutats för konkursgäldenären, vilket i de flesta fallen sker efter ett år (vid bl.a. bristande efterlevnad kan denna period förlängas med upp till 15 år), upphör betalningsskyldigheten för alla skulder utan säkerhet (inklusive prioriterade skulder). Skulder kopplade till borgenärer med säkerhetsrätt kommer att kvarstå efter avslutad konkurs om dessa borgenärer väljer att åberopa sin säkerhet. För borgenärer med säkerhetsrätt påverkar konkursförfarandet inte deras rätt till den tillgång som ställts som säkerhet.
Om borgenären med säkerhetsrätt har värderat sin säkerhet och i konkursen krävt mellanskillnaden (i form av en fordran utan säkerhet) skrivs efter avslutad konkurs den del av som finns kvar efter betalning av eventuell utdelning. Lägg märke till att även om en borgenär med säkerhetsrätt endast utnyttjar sin möjlighet att åberopa sin säkerhet (och inte kräver betalt för mellanskillnaden i konkursen) kan de inte driva in mellanskillnaden från gäldenären efter att denna har befriats från sina skyldigheter vid konkursen. I detta scenario är konkursens nettoeffekt på ett lån med säkerhet (eller en inteckning) att varje del av lånet som över- eller understiger värdet på den tillgång som är knuten till lånet (på dagen för konkursbeslutet) behandlas som en skuld för vilket säkerhet inte ställts.

16 Vem står för kostnaderna för insolvensförfarandet?

Insolvensförfaranden

Skuldavvecklingsuppgörelse eller ackordsuppgörelse: I ett insolvensförfarande bär borgenärer vanligtvis kostnaden för uppgörelsen. Insolvensförvaltarens arvode, som fastställs och godkänns vid omröstningen om uppgörelsen eller fastställs senare av en domstol, dras av från de medel som gäldenären förfogar över. Om en borgenär invänder mot utfärdandet av ett skyddsintyg eller en uppgörelse bär borgenären i regel sina egna kostnader [x]. Om en borgenär invänder mot ett ackordsförslag kan borgenären ansöka hos domstol om ersättning för sina kostnader om invändningen godtas [xi]. I regel ska den part som ger upphov till en kostnad stå för kostnaden.

Skuldsaneringsavtal: Ett skuldsaneringsavtal ger inte upphov till några kostnader.

Konkurs

Borgenärer bär kostnaderna för konkursen. Kostnaderna betalas med hjälp av tillgångarna i konkursboet.

17 Enligt vilka regler avgör man vilka återvinningsbestämmelser eller liknande bestämmelser som ska tillämpas?

Insolvensförfaranden

Ett villkor som gäldenärer måste uppfylla innan ett insolvensförfarande kan inledas är att lämna en fullständig och riktig redovisning av sina ekonomiska angelägenheter och underteckna en lagstadgad förklaring som bekräftar uppgifterna. Insolvensförvaltaren måste dessutom kontrollera att gäldenären är sanningsenlig och har lämnat ut all relevant information om sin ekonomiska situation till förvaltaren. En borgenär eller en förvaltare, eller ISI vid ett skuldsaneringsavtal, kan ansöka hos domstolen om att ett insolvensförfarande ska avslutas. Till stöd för detta kan de åberopa vissa grunder som anges i lagen om personlig insolvens, däribland att

gäldenären har sett till att arrangera sina ekonomiska angelägenheter på ett sådant sätt att han eller hon kan komma i fråga för en uppgörelse eller ett skuldsaneringsavtal,

de processuella kraven i lagen inte har uppfyllts,

det finns oriktigheter eller utelämnanden i gäldenärens lagstadgade ekonomiska redovisning som har lett till, eller kan leda till, väsentlig skada för borgenären,

gäldenären inte uppfyller villkoren för att omfattas av ett insolvensförfarande,

gäldenären har prioriterat tredje man och därigenom minskat det tillgängliga beloppet för att betala sina skulder, eller

gäldenären har begått något av de brott som anges i 2012 års insolvenslag (*Insolvency Act 2012*) (i dess ändrade lydelse).

Borgenärerna har inte rätt att ansöka om återgång av transaktioner eller överföring av tillgångar innan insolvensförfarandet inleds. Om gäldenären emellertid kan anses ha betalat in överdrivet stora summor till en pensionsfond kan borgenären vända sig till domstolarna för att få ekonomisk ersättning. Resultatet kan bli att domstolen ålägger fondförvaltaren att betala tillbaka hela summan, som sedan fördelas bland de borgenärer som är parter i uppgörelsen.

Konkurs

Tidigare överlåtelser av tillgångar och betalningar som konkursgäldenärer gjort till borgenärer eller andra personer kan återvinnas enligt konkurslagstiftningen. Detta gäller bl.a. i följande situationer:

En situation där konkursgäldenären har betalat ett belopp eller överlåtit en tillgång till en borgenär framför andra borgenärer som han eller hon har en skuld till. Konkursförvaltaren kan ansöka om att sådana betalningar, som gjorts under de tre år som föregick konkursbeslutet, ska återkallas. Om konkursförvaltarens ansökan beviljas betalas det aktuella beloppet tillbaka till konkursboet så att det kan komma alla borgenärer till del.[xii]

En situation där konkursgäldenären har skänkt eller överlåtit en tillgång till tredje man för en summa som ligger långt under ett skäligt marknadsvärde. Om konkursförvaltarens ansökan om återvinning beviljas av *High Court* kan sådana överlåtelser som gjorts under de tre år som föregick konkursbeslutet ogiltigförklaras och mellanskillnaden betalas till konkursboet så att den kan komma alla borgenärer till del.[xiii]

En situation där konkursgäldenären har överlåtit en tillgång eller gjort en betalning som kan anses utgöra en ”undvikande transaktion”, dvs. om konkursgäldenären har försökt undvika att tillgången eller summan räknas som ingående i konkursboet. I sådana fall tillämpas två tidsfrister:

Om en sådan transaktion har gjorts tre år före konkursen kan konkursförvaltaren, efter att ha fått sin ansökan beviljad av *High Court*, återkalla transaktionen.

Om en sådan transaktion gjorts fem år före konkursen kan den återkallas om konkursgäldenären inte kan visa att han eller hon var solvent när transaktionen gjordes.[xiv]

I alla ovanstående scenarier måste konkursförvaltaren lämna en edsvuren utsaga till *High Court* om att dessa transaktioner verkligen skedde på ett sätt som strider mot lagstiftningen så att *High Court* kan slå fast att transaktionerna/överlåtelserna måste anses ha skadat konkursboets borgenärer.

---

[i] Se artiklarna 59–64 i kapitel 3 (skuldavvecklingsuppgörelse) och artiklarna 93–98 i kapitel 4 (ackordsuppgörelse) i 2012 års insolvenslag (i dess ändrade lydelse) för lagstiftningen om skyddsintyg.

[ii] Artikel 115A i 2012 års insolvenslag (i dess ändrade lydelse).

[iii] Se del 5 i 2012 års lag om personlig insolvens för den rättsliga grunden för en förvaltare vid personlig insolvens, och 2013 års tillämpningsförordning till 2012 års lag om personlig insolvens (om tillstånd för och tillsyn över förvaltare vid personlig insolvens) (S.I. nr 209 från 2013) för kvalifikationskriterier, regleringsstandarder och tillståndsvillkor.

[iv] Artikel 135 i 2012 års insolvenslag (i dess ändrade lydelse) och artikel 17 i den första bilagan till 1988 års konkurslag (i dess ändrade lydelse).

[v] Artikel 135.2 i 2012 års insolvenslag (i dess ändrade lydelse).

[vi] Artiklarna 61 och 136 i 1988 års konkurslag (i dess ändrade lydelse).

[vii] Artikel 87 (skuldavvecklingsuppgörelse) och artikel 120 (ackordsuppgörelse) i 2012 års insolvenslag (i dess ändrade lydelse).

[viii] Artikel 75 i 1988 års konkurslag (i dess ändrade lydelse).
[ix] Artiklarna 81 och 101 i 1988 års konkurslag (i dess ändrade lydelse).
[x] Artikel 97 i 2012 års insolvenslag (i dess ändrade lydelse).
[xii] Artikel 115 a i 2012 års insolvenslag (i dess ändrade lydelse).
[xiii] Artikel 57 i 1988 års konkurslag (i dess ändrade lydelse).
[xiii] Artikel 58 i 1988 års konkurslag (i dess ändrade lydelse).
[xiv] Artikel 59 i 1988 års konkurslag (i dess ändrade lydelse).

Senaste uppdatering: 15/12/2023

De nationella versionerna av sidan sköts av respektive kontaktpunkt. Översättningarna har gjorts av EU-kommissionen. Det är möjligt att översättningarna ännu inte tar hänsyn till eventuella ändringar som de nationella myndigheterna har gjort. Varken det europeiska rättsliga nätverket eller kommissionen påtar sig något som helst ansvar för information eller uppgifter som ingår eller åberopas i detta dokument. För de upphovsrättsliga regler som gäller för den medlemsstat som ansvarar för denna sida hänvisas till det rättsliga meddelandet.